

Препознавање на примерима различитих значења вишезначних речи (полисемија) које се употребљавају у контексту свакодневне комуникације

На претходном часу смо почели да се бавимо једнозначним и вишезначним речима. Полисемија је вишезначност (многозначност) једне речи, тј. својство једне речи да има више значења, што зависи од саопштења које се казује. Полисемија настаје због уочавања сличности, па се појам који се иначе означава неком другом речју доводи у везу са употребљеном речју, а значење полисемичне речи зависи од реченице у којој је употребљена, контекста и конкретне говорне ситуације. За разлику од хомонимије, где речи потпуно истог облика имају потпуно различита значења, полисемичне речи имају више значења која се не одвајају много од основног значења.

На пример, именица глава поред **основног значења** (горњи део човечјег, односно предњи део животињског тела) има и следећа **значења**:

- а) страна металног новца на којој је нечији лик или нека друга ликовна представа;
- б) памет, интелигенција, ум, разум; свест, мисли;
- ц) живот (нпр. у изразу стављати главу на коцку);
- д) особа, личност, појединац, човек;
- е) личност која руководи, управља, старешина (нпр. глава куће);
- ф) горњи проширени заобљени или задебљали крај или део неког предмета (нпр. глава ексера);
- г) лоптасти задебљали део неких биљака (нпр. главица лука);
- х) комад неке материје, обично прехрамбеног производа (нпр. глава шећера);
- и) предњи, чеони, истурени део неке поворке, колоне;
- ј) део књиге или списка који чини извесну целину, поглавље, одломак.

Примери:

- Купила је две главице купуса.
- Мој тата је глава породице.
- Она чита осму главу романа.
- Ставио је капу на главу.

1. Која је основно значење именице **КОЛЛЕВКА**, а шта реч колевка означава у изразу „**Од колевке па до гроба најлепше је ђачко доба**“ ?

2. И реч **земља** је вишезначна, осмислите по реченицу за свако од следећих значења.

а. (земља) планета на којој живимо, трећа унутрашња планета у Сунчевом систему

б. површина, простор за обраду, искоришћавање, поседање, земљиште; мека трошна растресита материја по Земљиној кори

в. држава, национална територија